

**ИЗВЕСТУВАЊЕ ЗА НАМЕРА ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОЕКТ
површинскиот коп за експлоатација на минерална суровина варовник
на наоѓалиштето “Брија” Село Мојанци Општина Арачиново**

**Инвеститор: Друштво за производство, градежништво, трговија и услуги
Интерунион - груп ДООЕЛ Скопје**

Скопје, 2021 год

1. Информации за инвеститорот

Име на правното лице кое врши

дејност или активност:

Правен статус: **ДООЕЛ**

Сопственост: **приватна сопственост**

Адреса: **Ул. Натанаил Кучевишки бр. 11 лам. 1 - ТЦ
Живко Брајковски Скопје**

Одговорно лице во компанијата: **Неби Исуфи**

Тел. бр. на инвеститорот : **070 820 894**

Факс на инвеститорот: **/**

Адреса на е- пошта на инвеститорот:

Назначено лице за контакт : **Неби Исуфи**

Тел.бр. на лице за контакт: **070 820 894**

Адреса на е- пошта на назначеното /

лице за контакт : /

2. Карактеристики на проектот.

Прилог II - Проекти за кои се утврдува потребата за спроведување постапка за оцена на влијанието врз животната средина, според Уредбата за определување на проектите и за критериумите врз основа на кои се утврдува потребата за спроведување на постапка за оцена на влијанието врз животната средина (Службен весник на РМ бр.74/05, 109/09)

Точка 2 Експлоатација или екстракција на минерални сировини.

а) Каменоломите, сите видови површинските копови што не се вклучени во Прилог I

Намена на објектот - експлоатационо поле за варовник на наоѓалиштето “Брија” село Мојанци општина Арачиново. Друштво за производство, градежништво, трговија и услуги Интерунион - груп ДООЕЛ Скопје до Министерството за економија има барање за потпишување на договор за концесија за експлоатација на минерална сировина варовник на наоѓалиште “Брија” на површина на концесиско поле од 819.750 м² односно експлоатационо поле со површина од 308.777 м².

Позитивните аспекти од реализирање на овој проект за ископување на варовник е пред се примената во градежништвото. Работењето на овој површински коп има допринос и за социо економски развој на подрачјето на Општина Арачиново и задржување на населението на овие простори. Во фаза на оперирање на експлоатационото поле на варовникот зголемена побарувачка на локалната работна сила што би придонело кон создавање на нови работни места. Дополнително, локалната економија има индиректна придобивка поради зголемената потреба од разни видови на услуги (снабдување со гориво, одржување итн.).

Локацијата на концесијата за експлоатација на варовник од наоѓалиштето “Брија” се наоѓа помеѓу Арачиново кон селото Мојанци каде води асфалтен пат, а од тука до самата локација води макадамски пат во должина од 1,0 km кој во фаза на експлоатација на каменоломот треба да се тампонира. Исто така од северната периферија на с. Арачиново од последните куќи каде завршува асфалтниот пат до јужниот дел на концесијата води кон земјен пат во должина од 700 m. Во атарот на општината Арачиново главните улици се асфалтирани, а од периферниот северен дел на општината до самата локација води пробиеен земјен пат слабо тампониран. Во близина на Арачиново минува железничката

пруга Скопје - Куманово. Поврзаноста на локалноста со пристапната инфраструктура од патнички и железнички сообраќај ја прават интересна за транспортирање на суровината и производите кон главните потрошувачи, а особено железничкиот транспорт кој делува во намалување на транспортните трошоци.

Целокупната транспортна опрема вклучувајќи ги и машините за товарење на материјалот предвидено е да работи на дизел погон, но за сепарацијата и потребите на контејнерите за вработените се предвидува инсталирање на електрична енергија преку сопствена трафостаница која на почетокот во зависност од финансиските можности на инвеститорот може да биде и преку дизел агрегат.

Водоснабдување

Снабдувањето со санитарна и вода за пиење е решено преку инсталирање на автоцистерна и секојдневно носење на вода за пиење во пластични канистри.

Инфраструктурни објекти

За административниот дел од работите за вработените на рудникот и сепарацијата ќе се користат објектите од контејнерски тип кои ќе се постават во непосредна близина на копот и тоа во југоисточниот дел согласно главниот рударски проект.

За потребите на површинскиот коп "Брија " се предвидуваат следниве објекти

- канцеларија и трпезарија,
- гардероби со санитарии,
- паркинг простор,
- септичка јама.

Се предвидува поставување на контејнерски санитарен јазол поврзан со септичка јама.

На површинскиот коп "Брија " нема потреба од одводнување и заштита од подземни и површински води. Варовникот се одликува со голема водопропустливост, порозноста и испуканоста е голема и пукнатините се преплетуваат помеѓу себе и нема можност за подолго задржување на водата. Водите од атмосферските врнежи земајќи го во предвид геолошкиот состав понираат во пониските делови на теренот. Кон јужната и западната страна теренот од концесискиот простор постепено паѓа под нагиб од 7-15%. На источната и западната страна теренот е испресечен со неколку поплитки и подлабоки

ИЗВЕСТУВАЊЕ ЗА НАМЕРА ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОЕКТ

површинскиот коп за експлоатација на минерална суровина варовник на наоѓалиштето "Брија" Општина Арачиново

делови кои се дренажни канали за истекување на површинските води при обилни врнежи. Главна водна артерија претставува Орланска река на источната страна кој е на оддалеченост 2-2.5 km од истражниот простор и ги собира водите од источните падини на Скопска Црна Гора. Истражниот простор територијално и просторно припаѓа на општина Арачиново. Самата локација се наоѓа на самиот јужен дел од Скопска Црна Гора каде има услови на природно истекување на водата надвор од границите на ограничениот коп и нема потреба од изработка на ободни водозаштитни канали.

Сообраќајните врски до локацијата се добри, во близина на копот поминува регионалниот асфалтен пат Скопје – Куманово кој поминува низ селото Арачиново на нешто повеќе од 1 км додека исклучувањето во должина од 700 м е асфалтиран пат. Останатиот пристапен пат е неасфалтиран и истиот се предвидува дополнително да се тампонира со материјалот кој ќе се ископува. Оддалеченост од градот Скопје е околу 11 км, но само на 3 км се стигнува до обиколницата од каде се поврзува со сите патни правци и тоа кон Куманово односно Србија, кон Генерал Јанковиќ односно Косово, кон Гевгелија односно Грција и кон Охрид ондонсо Албанија.

Експлоатационо поле

Површината на просторот кој е опфатен со експлоатационото поле на варовник изнесува 308 777 м² и е ограничена со Гаус - Кригерови координати со следните координатни точки:

Табела бр.1

	Координати	
	X	Y
E1	4 656 896	7 547 641
E2	4 657 085	7 546 928
E3	4 656 519	7 547 270
E4	4 656 324	7 547 335
E5	4 656 373	7 547 678

Генеа на рудникот

Рудникот за варовник “Брија” се предвидува да се отвори врз основа на извршени истражни работи на лежиштето по целото експлоатационо поле, од што е изработена е геолошка карта и геолошки надолжни и попречни профили во размер М = 1 : 1 000.

ИЗВЕСТУВАЊЕ ЗА НАМЕРА ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОЕКТ
површинскиот коп за експлоатација на минерална сировина варовник на наоѓалиштето “Брија” Општина Арачиново

Конструкцијата на површинскиот коп е извршена во геолошките граници, а врз основа на физичко-механичките карактеристики на работната средина, квалитетот и квантитетот на минералната суровина, конфигурацијата на теренот и локалните патишта. Постојат масивни блокови со димензии поголеми од 2м³ кои се доста ретки. Методата на експлоатација е со отворен површински коп со формирање на откопни етажи. Површинските откопни етажи се со следните параметри: Висина на етажите 10 м, ширина 5 м, косина на откопна етажа 40°, завшна косина на целиот коп е под агол од 30°. Ископот на варовник ќе се врши со риперување, машински утовар и транспорт до сепарацијата. Овој начин на експлоатација го поевтинува производството поради здробеноста на материјалот.

Според пресметките кои се врз база на теренските истражувања вкупните резерви на варовник изнесуваат 13.622.649 тони намалена за хумусен слој и јаловина во пресметани 1.362.265 т од каде се добива конечната бројка од 12.260.384 т од што претставува резерва за работа на рудникот од преку 194 г со капацитет од 70.000 т/год.

Работната програма за имплементација на овој проект треба да се одвива според следните фази:

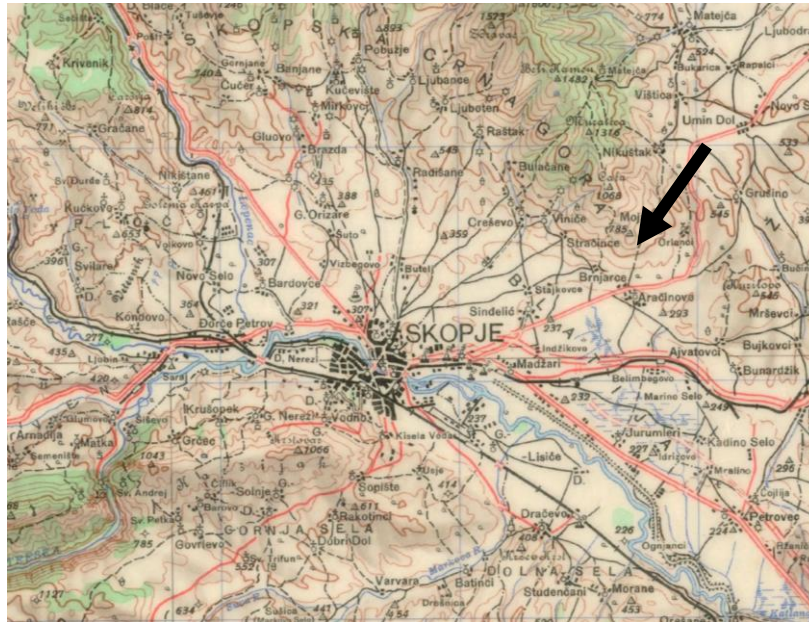
1. Фаза на конструкција на површинскиот коп што предвидува проширување на веќе постоечките пристапни патишта;
2. Фаза на работа на површинскиот коп што предвидува работи на минирање риперување, товарење и транспорт на минералната суровина;
3. Фаза на рекултивација и ремедијација што опфаќа мерки за приближно враќање на нарушените површини во нивната првобитна состојба по завршување на експлоатацијата.

3. Опис на локацијата

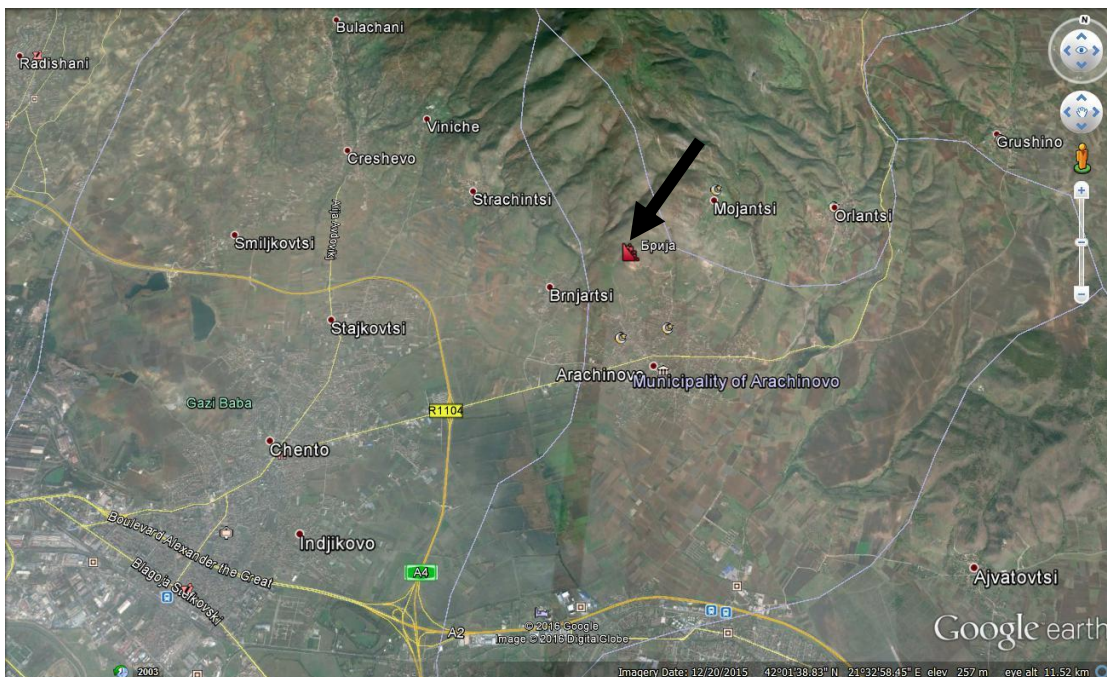
Локалитетот Брија се наоѓа на источните падини на Скопска Црна Гора помеѓу селата Брњарци и Мојанци т.е. околу 1.5 - 2.0 km северно од с. Арачиново и на 250 m западно од с. Мојанци, а административно припаѓа на општина Арачиново. Теренот геолошки гледано припаѓа на листот на Куманово според геолошката поделба на Република Македонија во мерка 1 : 100 000 кој го завзема северниот дел на републиката. Локалитетот “Брија” с. Мојанци општина Арачиново има добри комуникациски врски.

Во непосредна близина на оддалеченост од неколку стотици метри поминува асфалтниот пат кој ги поврзува селата Арачиново и Мојанци, кој пак е поврзан со регионалниот пат Скопје - Куманово, а преку обиколницата е поврзан и со автопатиштата Скопје - Куманово, Скопје - Велес и Скопје - Тетово. Населеноста на овој простор е добра. Во самиот истражен простор нема културно - историски споменици, ниту објекти кои се под заштита на државата, па истражувањата се извршени без никакви ограничувања, а исто така и експлоатацијата на минералните сировини би била без ограничувања. Површинскиот коп за експлоатација на варовник на овој регион, од социјално економски аспект, со цел задржување на населението на овие простори.

Местополжба на концесијата за варовник „Брија,, Мојанци



Исечок од географска карта на РМ 1:100.000



Сателитска снимка на теренот со место положба на локацијата (Googl Earth)

Истражниот простор Брија с. Мојанци - општина Арачиново со неговата поширока

ИЗВЕСТУВАЊЕ ЗА НАМЕРА ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОЕКТ

површинскиот коп за експлоатација на минерална сировина варовник на наоѓалиштето “Брија” Општина Арачиново

околина му припаѓа на геотектонската единица од I ред во Р. Македонија т.н. Вардарска зона. Истражниот терен на основната геолошка карта се наоѓа на листот Куманово 1:100000. Во геолошката градба на концесискиот простор и неговата поширока околина учествуваат неколку литолошки единици претставени со албитизирани биотитски шкрилци, кварцити, мермери со висок кристалинитет, плиоценски седименти (чакали, песоци, глини, песочници и бигорливи варовници) пролувијални, изворски и делувијални седименти.

Од податоците добиени со теренското картирање, утврдено е дека истражниот простор е изграден од следните геолошки единици: албитизирани биотитски шкрилци (Sb), кварцити (Q), мермеризирани варовници (V) и делувијални творби (d).

Разновидноста на седиментот и магматскиот материјал е условена со диференцијалните движења и осцилирања во самата геосинклинала. Кон крајот на стар палеозоик, геосинклиналниот стадиум се завршува со силни орогени движења и издигање на локалниот терен и формирање на денешна Скопска Црна Гора. Во покасните фази од геолошкиот развој доаѓа фази од геолошкиот развој доаѓа до силни набирања во систем на изоклини набори и тектонски навлаки. Со среден миоцен (сармат) започнува пополнувањето на Кумановско-Скопската котлина. Седиментацијата се обновува во горен Плиоцен кога се и обврзувани бигорливите варовници во јужните падини на Скопска Црна Гора.

Согласно на литолошкиот состав и процесот на дијагенезата на карпите, од инженерскогеолошки аспект се застапени следните инженерскогеолошки групи: Врзани нескामенети карпи и врзани скаменети карпи.

4. Карактеристики на можноото влијание

Влијанијата врз животната средина ќе ги класифицираме како позитивни и негативни влијанија и истите можат да се јават во следниве фази :

- При минирање,
- При риперување,
- При утовар и
- При транспорт неасфалтираната делница од патот.

Емисии во воздух

Емисии од котли во инсталацијата нема да постои.

Главни емисии;

Како извор на емисија во атмосферата не се очува да се емитира континуирано емисија на загадувачки материи освен повременото емитирање од процесот на минирање, од моторите со внатршно согорување на механизацијата која се предвидува да се употребува и камионите со кои ќе се врши транспорт на материјалот. Се очекува појава на повремен фугитивна емисија на минерална прашина при риперувањето, товарањето и транспортот на материјал. Поради тоа се предвидува покривање на материјалот при транспорт во камионите и прскање на неасфалтираната делница во летниот период за да се намали емисијата на прашина.

Фугитивни и потенцијални емисии

Во инсталацијата загадување на воздухот односно појава на фугитивна емисија на минерална прашина се јавува на следните места:

1. Лебдечките фракции на минералната прашина (цврсти честички) - се јавуваат во сите фази на технолошкиот процес на површинската експлоатација, односно минирање, откопувањето на материјалот, товарење, транспорт, одложување.
2. Во фазата на развој на копот која во инсталацијата континуирано се спроведува, повремено при изградбата на пристапните патишта, усеците и отварањето на разни помошни објекти се создава прашина.
3. Штетни гасови (SO_x, NO_x, CO, CO₂) при согорување на горивото од моторите со внатрешно согорување при работа на мобилната механизација.

За намалување на фугитивните емисии превземени се следните мерки:

- Работите се изведуваат на отворен простор и многу брзо и краткотрајно доаѓа до распростирање на прашина и гасовити продукти особено после минирањето, кои со природна вентилација се евакуираат.
- Прашината при риперување, товарење, транспорт, преработка и одложување, може да делува само врз вработените кои за заштита од истата користат заштитни респираторни средства (маски).
- Мобилната механизација е се предвидува да биде со вградени филтри за

пречистување на чадните гасови од погонското гориво.

- Во вкупната емисија на прашина удел имаат и пасивните извори на прав како што се депониите на класиран материјал и неактивните етажи кои се изразито подложни на еолската ерозија. Сите овие извори се отворени и од нив честичките се емитираат во воздушната средина или со механичко движење или со природната воздушна струја (фугитивна емисија).

Влијанието на поедини извори во вкупната емисија на прашина од копот на инсталацијата, како и мерењето на запрашеноста е сложен процес кој бара долготрајни мерења и софистицирана опрема и комплексни анализи на резултатите. За континуирано следење на емисијата на прашина потребно е да се постават аеро - седиментатори на локациите на копот со сепарацијата особено во правец на дување на ветровите.

Емисии во води и канализација

Водите од атмосферските врнежи земајќи го во предвид геолошкиот состав понираат во пониските делови на теренот. Од источната и јужна страна на површинскиот коп поминува вододерина која представува водозащитен канал, поради што нема потреба од изработка ободен водозащитен канал. Конфигурацијата на теренот северно и источно од границите на површинскиот коп е таква да има услови на природно истекување на водата надвор од границите на ограничениот коп.

Создавање на отпад

Од работата на инсталацијата не се продуцира технолошки отпад.

Јаловината - која се префрла на одлагалиштето на копот, во фазата на рекултивација на откопаниот простор ќе се реискористува.

Комуналниот отпад ќе го превзема ЈКП. Чистењето на милта од септичката јама ќе ја врши ЈКП.

Како отпад ќе се појавуваат и истрошени акумулатори, алансери, делови и стари гуми, кои одвоено ќе се чуваат до продажба како секундарна суровина. Акумулаторите како опасен отпад ќе се складираат во просторија со бетонирана подлога. Гумите ќе се складираат на копот на надворешно складиште исто така до продажба.

Целокупниот отпад кој ќе се создава во одделот механизација и отпадното старо

железо селектирано ќе се чува до продажба.

Во табела што следува прикажани се видот, изворот на создавање, количествата и начинот на постапување, транспорт и одложување на отпад.

Табела 1.

	Вид на отпад	Број од листата на видови на отпад ¹	Количина на отпад на годишно ниво (т/г)	Начин на третман на отпадот	Метод и локација на одложување
1.	Акумулаторски батерии	16 06 01* 16 06 02*	2 пар	/	Ќе се чуваат во одредена просторија за таа намена се до продажба како секундарна суровина
2.	Стари гуми од мобилна механизација	16 01 03	5 пар	/	Ќе се чуваат во одредена просторија за таа намена се до продажба како секундарна суровина
3.	Истрошени делови од возила	16 01 99	200kg		Селектирано ќе се чуваат до продажба како секундарна суровина
4.	Комунален отпад	20 03 01	3 t		Ќе се собира во буре и носи во контејнер во најблиското населено место
5.	Мил од септичка јама на рудник	20 03 06	по потреба		ЈКП ќе го исцрпува и депонира

Листа на видови отпад (Службен весник на РМ број 100/2005)

Емисии во почва

Директни емисии во почвата ќе постојат единствено од септичката јама која поради порозноста на дното има голема вливателна моќ. Водите се комунални со кисел карактер и присуство на колиформни бактерии. Сепак поради тоа што се работи за варовникова подлога која се смета за одличен природен филтер не се очекува контаминирање на почвата и подземните води кои се наоѓаат на длабочина поголема од 20 м.

На површинскиот коп "Брија" материјалот се одликува со голема водопропустливост, порозноста и испуканоста е голема и пукнатините се преплетуваат помеѓу себе и нема можност за подолго задржување на водата. Не се очекува појава на издан на подземни

ИЗВЕСТУВАЊЕ ЗА НАМЕРА ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОЕКТ

површинскиот коп за експлоатација на минерална суровина варовник на наоѓалиштето "Брија" Општина Арачиново

води така што не постои опасност од нивна појава. Не се присутни ниту штетни материи кои може да предизвикаат загадување на водите.

За индиректното загадување на почвите исто така можеме да кажеме дека не е можно поради тоа што:

- во инсталацијата е се предвидува соодветна изолација на подовите,
- отпадот ќе се селектира и прописно ќе се чува до продажба или депонирање од страна на ЈКП.

Загрозеност на живиот свет

На предметното подрачје не е забележано присуство на ретки или загрозени видови за да се приемнуваат компензаторски мерки или преселување на дел од флората или фауната.

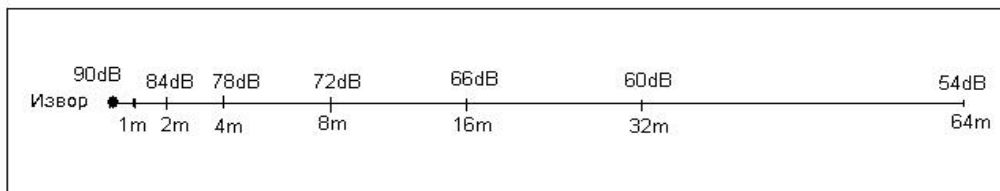
Со расчистувањето на вегетацијата од теренот, иако не се очекува класично загрозување живиот свет, се очекува миграција и уништување на живеалиштата од флората и фауната кои се присутни на концесиското поле. Причина за миграција на видовите ќе биде и емисијата на бучава.

Бучава, вибрации и нејонизирачко зрачење

Како поголем извор на бучава од работењето на инсталацијата ќе се појавува работата на моторите со внатрешно согорување.

Според Правилникот за гранични вредности на нивото на бучава во животната средина (Сл. весник бр. 147/08) и во согласност со Правилникот за локациите на мерните станици и мерните места (Сл. весник бр. 120/08), објектот спаѓа во Подрачје од четврт степен. Максимално дозволените граници на нивото на бучава за подрачје од трет степен се 70 dB дење и навечер односно 60 dB ноќе, притоа дење се смета периодот од 07-19 часот, навечер се смета времето од 19-23 часот и ноќе се смета времето од 23-07 часот.

Со оглед на фактот дека наведените извори на бучава преставуваат точкасти извори на бучава, а единствено како значаен се појавува моторот со внатрешно согорување на механизацијата и камионите, интензитетот на бучавата се намалува за 6 dB со удвојување на растојанието од изворот (прикажано на следната слика).



Слика 2. Приказ на намалување на интензитетот на бучава од растојанието на изворот

Според графиконот, веќе на 16 м од објектот нивото на бучава и при вакви услови ќе биде под 70 dB односно во граници на дозволените вредности во денски услови бидејќи шлеперите пристигнуваат, односно се истовараат само од 8-16 часот, што значи дека рудникот „Брија,, нема да продуцира бучава која бара дополнителен третман односно намалување, пред се поради тоа што најблиското станбено живеалиште е лоцирано на повеќе од 500 м од самиот објект.

Дополнителни информации

Државен орган

Министерство за животна средина

и просторно планирање на РМ

Одговорно лице:

Неби Исуфи

Интерунион - груп ДООЕЛ Скопје

Конт. тел. **070 820 894**

ИЗВЕСТУВАЊЕ ЗА НАМЕРА ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОЕКТ

површинскиот коп за експлоатација на минерална сировина варовник на наоѓалиштето “Брија” Општина Арачиново

ПРИЛОЗИ

Прилог 1.

Комуникациона Карта

Прилог 2.

Договор за концесија

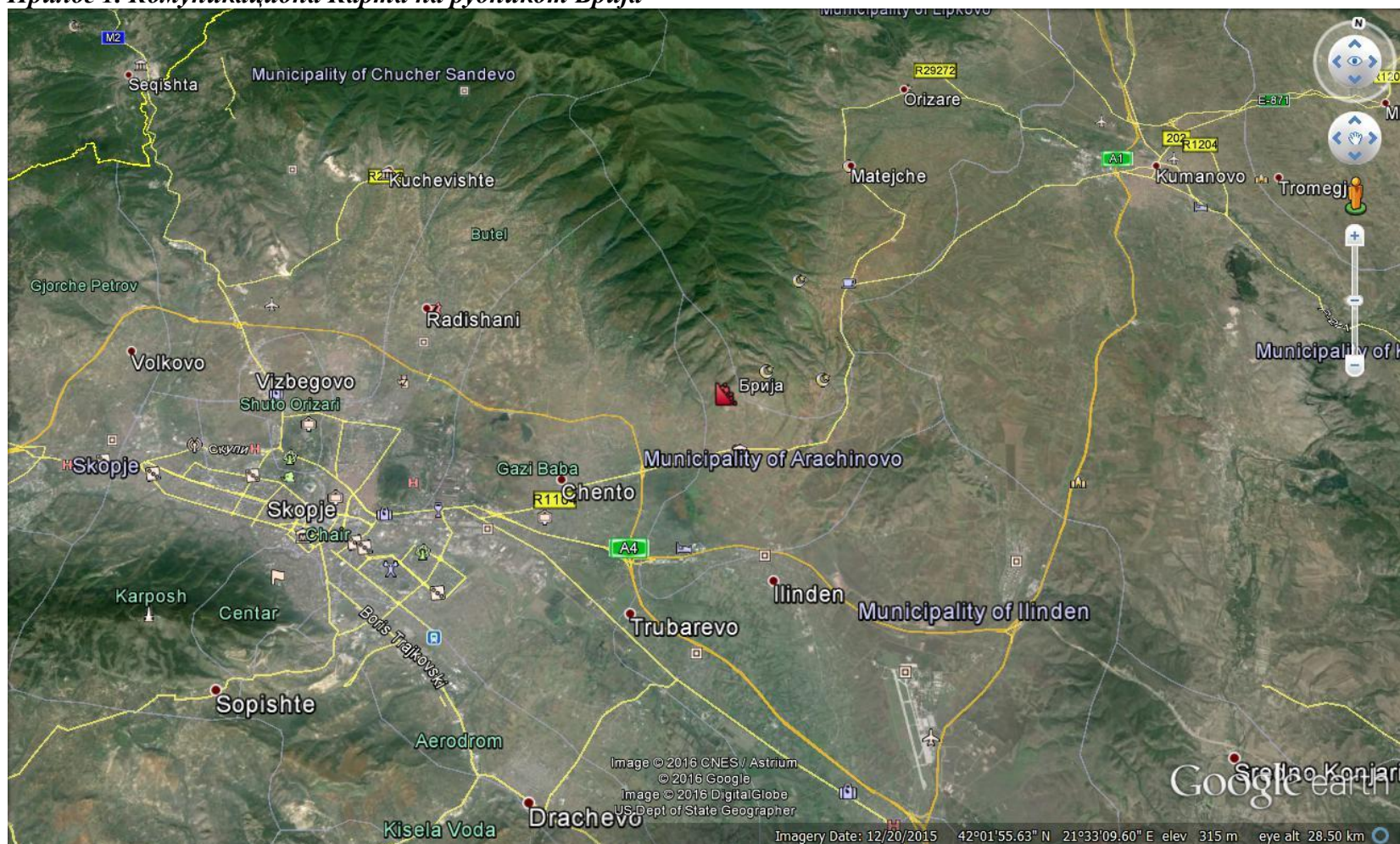
Прилог 3.

ЛИСТА НА ПРОВЕРКА ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ПОТРЕБАТА ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ПОТРЕБАТА ОД ОЦЕНА НА ВЛИЈАНИЕТО НА ПРОЕКТОТ површинскиот коп “Брија“ Општина Арачиново

Прилог 4.

ЛИСТА НА ПРОВЕРКА ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ОБЕМОТ НА ОВЖС: ПРАШАЊА ЗА КАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА ПРОЕКТОТ – површинскиот коп “Брија“ Општина Арачиново

Прилог 1. Комуникациона Карта на рудникот Брија



ИЗВЕСТУВАЊЕ ЗА НАМЕРА ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОЕКТ површинскиот коп “Брија” Општина Арачиново

Прилог 3 Договор за концесија

Република Северна Македонија
Republika e Maqedonisë së Veriut
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЕКОНОМИЈА
MINISTRIA E EKONOMISE
Бр.-Nr. 24-6356/1
09-11-2020 20 год.-viii

Друштво за производство, градежништво, трговија и услуги
ИНТЕРУНИОН-ГРУП ДООЕЛ увоз-извоз Скопје
Бр. 0056/2020
11-11-2020 год
СКОПЈЕ

Без основан член 46 од Законот за минерални сировини („Службен весник на Република Македонија, бр.136/12, 25/13, 93/13, 44/14, 160/14, 129/15, 192/15, 39/16, 53/16, 120/16, 189/16 и 7/19) и Одлуката за доделување на концесија за експлоатација на друг вид на минерална сировина – варовник на Друштвото за за производство, градежништво, трговија и услуги ИНТЕРУНИОН-ГРУП ДООЕЛ увоз-извоз Скопје на локалитетот “Брија” с.Мојанци, општина Арачиново бр.45-8109/1 од 29 октомври 2019 година (Службен весник на Република Северна Македонија бр.228/19)

1. ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

застапувана од Министерот за економија

Kreshnik Bekteshi

(во натамошниот текст: концедент)

и

2. Друштвото за за производство, градежништво, трговија и услуги ИНТЕРУНИОН-ГРУП ДООЕЛ увоз-извоз Скопје

со адреса: ул.„Натанаил Кучевишки“ бр.11 лам.1 ТЦ Живко Брајковски
Скопје, Република Северна Македонија

застапувано од лицето Неби Исуфи

(во натамошниот текст: концесионер)

на ден _____ 2020 година во Скопје, склучија:

ДОГОВОР

ЗА КОНЦЕСИЈА ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЈА НА ДРУГ ВИД НА МИНЕРАЛНА
СУРОВИНА – ВАРОВНИК НА ЛОКАЛИТЕТОТ “БРИЈА” С.МОЈАНЦИ,
ОПШТИНА АРАЧИНОВО

Член 1

Предмет на договорот

Предмет на овој договор е уредување на правата и обврските на Концедентот и Концесионерот кои произлегуваат од доделувањето на концесијата за експлоатација на друг вид на минерална сировина – варовник на локалитетот “Брија” с.Мојанци, општина Арачиново.

Со овој договор се уредуваат целта и предметот на концесијата, рокот на важење на концесијата, површина на просторот на кој се доделува концесијата за експлоатација, висината и начинот на плаќање и пресметување на надоместокот за концесијата, условите за вршење на концесијата, начинот и рокови за поднесување на сметки и финансиски или други извештаи во врска со извршената експлоатација на минерални сировини од страна на концесионерот, начинот на вршење на надзор и инспекција на концесијата, условите за продолжување на важење на концесијата/договорот, начинот на решавање на споровите, начин и услови

под кои се одзема концесијата, како и други услови соодветни на предметот на концесијата.

Член 2

Рок на важење на концесијата

Концесијата од член 1 на овој договор се доделува до истекот на времетраењето на доделената концесија согласно Договорот за концесија за експлоатација на минерална сировина-песок и чакал на локалитетот „Брија“ с.Мојанци, општина Арачиново бр. бр.24-2674/1 од 09.04.2015 година, заклучно со 09.04.2045 година.

Член 3

Простор на кој се доделува концесијата

Просторот на кој е доделена концесијата од член 1 на овој договор се наоѓа на локалитетот локалитетот „Брија“ с.Мојанци, општина Арачиново и го зафаќа просторот ограничен со точки, дефинирани со координати.Точките на координатите меѓусебно се поврзани со прави линии како што се дадени на Топографската карта приклучена кон овој договор во мерка $M = 1 : 25\,000$ во Гаус-Кригера проекција, и тоа:

Точка	Координата Y	Координата X
T-1	7 546 600	4 655 200
T-2	7 546 900	4 655 650
T-3	7 547 150	4 656 500
T-4	7 546 800	4 657 100
T-5	7 547 550	4 656 900
T-6	7 547 600	4 656 350
T-7	7 547 600	4 655 800
T-8	7 547 250	4 655 780
T-9	7 547 000	4 655 350

Површината на просторот на концесијата за експлоатација од став 1 од овој член изнесува $P = 0.819750 \text{ km}^2$ /квадратни километри/.

Член 4

Имотно правни односи

Заради експлоатација на минералната сировина, предмет на овој договор, концесионерот е должен да го реши прашањето на користење на земјиштето на кое ќе се врши експлоатација на минералните сировини, предмет на овој договор.

Доколку просторот во кој ќе се експлоатира минералната сировина е опфатен со шуми, концесионерот е должен да го извести Јавното претпријатие за стопанисување со шуми “Македонски шуми”-Скопје.

Член 5

Обврски за заштита на водите

Правното или физичкото лице кое при вршењето на експлоатација на минералната сировина и други активности на ископување на земјиштето наиде на подземни води (извори на води, истечни и непроточни води) е должно веднаш да изврши заштита на подземната вода, најдоцна во рок од 24 часа од пронаоѓањето и за тоа да го извести органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина.

Експлоатацијата на минералната сировина треба да се врши надвор од крајбрежниот појас во широчина од 50 метри зад линијата на допирање на педесетгодишната вода кај нерегулираните водотеци односно зад ножицата на насипот кај регуларните водотеци.

При експлоатација не смее да се предизвика било какво оштетување или нарушување на функционалноста на водостопанските објекти ако се наоѓаат на самиот локалитет или во негова близина.

Да се превземат сите неопходни технички мерки за спречување на индиректно испуштање на масла и загадувачки материи и супстанции.

Потребно е да се предвиди механички и биолошки третман на отпадните води од објектите за комерцијална и деловна намена.

Заради заштита и спречување од оштетувања на водостопански објекти и постројки, се забранува да се копаат и дупчат бунари на растојание помало од 20 метри од ножицата на одбрамбените насипи.

При експлоатација не смее да се предизвикаат негативни влијанија врз површинските и подземните води на наоѓалиштето или во неговата околина, ниту пак со пристапните патишта кои се наменети за функцијата на ова наоѓалиште. Доколку дојде до евентуално нарушување на режимот на водите, инвеститорот е должен најитно да превземе мерки за отстранување на таквата состојба.

Органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на водите согласно важечките законски прописи издава дозволи за користење на вода како и дозволи за испуштање на отпадни води.

Член 6

Сообраќајна инфраструктура

Концесионерот е должен да обезбеди сообраќајна согласност за приклучок на јавен пат на начин и под услови утврден со закон.

Концесионерот потребно е да превзема мерки за спречување на недозволени дејствија на патот, патниот и заштитниот појас. Широчината на заштитниот појас на автопатот на кој не можат да се градат објекти или изведуваат градежни работи кои не се во функција на патот изнесува 40 метри, на

магистрални и регионални патишта изнесува 20 метри , а на општински патишта изнесува 10 метри.

Концесионерот корисник на концесионото поле во текот на експлоатациониот период да не го зафаќа: патот (коловозот), како и патниот појас со било каков градежен материјал и механизација.

Сите трошоци за санирање при евентуално појавените деформации на патот (коловозот) и патниот појас, при експлоатација на минералните сировини, предмет на овој договор или од движење и работа на механизацијата од патната инфраструктура, ќе паднат на товар на имателот на концесионото поле.

Сите останати штети на имоти и лица се одговорност на концесионерот.

Член 7

Обврски за заштита на животната средина

Експлоатацијата на минералната сировина концесионерот е должен да ја врши согласно пропишаниот режим и мерки за заштита дефинирани во елаборатот за заштита на животната средина, како и кон дополнителните решенија доколку во текот на експлоатацијата се покаже потреба од зголемен обем и вид на превенција.

Концесионерот е должен да се придржува кон Законот за минерални сировини, Законот за животната средина и другите прописи од областа на животната средина.

Член 8

Пренос на концесијата

Концесијата за експлоатација може да се пренесува само во целост на начин и под услови утврдени со закон.

Со преносот на концесијата, концесионерот ги стекнува правата и обврските кои произлегуваат од издадените дозволи и одобренија од надлежните органи, во смисла на овој и друг закон, а што се поврзани со експлоатација на минералните сировини кои се предмет на концесијата за експлоатација. За преносот на концесијата концедентот и концесионерот склучуваат договор за пренос на концесијата.

Концесионерот не смее да ја даде под закуп концесијата за експлоатација на минерални сировини.

Член 9

Почеток на експлоатација

Со експлоатација на минералната сировина – варовник, може да се започне откако на концесионерот ќе му се издаде дозвола за експлоатација на начин и под услови утврдени со закон.

Член 10

Надоместоци за концесијата

Заради користење на просторот односно на површината на која е доделена концесијата за експлоатација на минерална сировина концесионерот на концедентот е должен да му плаќа концесиски надоместок под услови, на начин и во износ определен согласно важечкиот Тарифник за утврдување на висината на надоместоците за издавање на дозволи и концеси за вршење на детални геолошки истражувања и концесии за експлоатација на минерални сировини.

За експлоатација на минералната сировина – варовник на локалитетот “Брија”, с.Мојанци, општина Арачиново, концесионерот е должен на концедентот да му плаќа концесиски надоместоци за експлоатација под услови, на начин и во висина определени согласно важечкиот Тарифник за утврдување на висината на надоместоците за издавање на дозволи и концесии за вршење на детални геолошки истражувања и концесии за експлоатација на минерални сировини.

Концесискиот надоместок заради користење на простор на кој е доделена концесијата за експлоатација, Концесионерот е должен да го плаќа за секоја година поодделно, а најдоцна до 31 декември во тековната година. Концесионерот е должен обрската за плаќање на концесискиот надоместок заради користење на простор на кој е доделена концесијата за експлоатацијата на минерални сировини е должен да ја плаќа за целиот период на траење на концесијата.

Плаќањето на концесискиот надоместок за продадената количина на минерална сировина се врши на секои три месеци, односно Концесионерот е должен плаќањето на овој надоместоци да го изврши најдоцна до 15-ти во месецот кој што следи, а по истекот на трите месеци кои служат како основа за пресметка.

Доколку Концесионерот задоцни со наплатата на концесискиот надоместок, покрај главнината му се пресметува и законска казнена камата, согласно Законот за облигациони односи.

На долгуваниот износ на концесиски надоместок се наплатува законска казнена камата, од датумот на истекување на пропишаниот рок се до датумот на плаќање, а која стапка се определува за секое полугодие и тоа во висина на каматната стапка од основниот инструмент од операциите на отворен пазар на НБРМ (референтна стапка), што важела на последниот ден од полугодието што му претходело на тековното полугодие, зголемена за десет процентни поени, за соодветниот период.

Надоместоците од овој член се уплатуваат на соодветна уплатна сметка во рамките на Трезорската сметка.

Член 11
Надомест на штета

Концесионерот е должен во целост да ги надомести штетите причинети на трети лица настанати при експлоатација на минералните сировини, како и штетите предизвикани врз животната средина на начин и под услови утврдени со закон.

Член 12
Обезбеден пристап за посебни потреби

Преку концесискиот простор, може да се градат јавни патишта, железнички пруги и други сообраќајници, електрични водови, водоводи, нафтоводи и гасоводи под услови утврдени со закон.

Доколку низ концесискиот простор поминуваат инфраструктурни објекти (пат, далновод и друго), концесионерот не смее да ги уништува и загрозува истите и е должен да го овозможи нивното користење од страна на други лица.

Доколку се работи за изведување на инфраструктурни објекти од јавен интерес (пат, далновод, железнички пруги, водостопански објекти и други објекти од јавен интерес) во концесискиот простор, тие можат да се градат доколку имателот на дозвола за градба во текот на градбата обезбеди услови за непречена и безбедна експлоатација на минералните сировини.

Член 13
Обврски на концесионерот при експлоатација на минералните сировини

По добивањето на дозвола за експлоатација, концесионерот при изведување на рударските работи за експлоатација на минералните сировини е должен:

- во целост да ги почитува и применува обврските утврдени со закон и
- доколку во процесот на експлоатација бидат откриени, објекти, односно предмети (целосно зачувани или фрагменти) од материјалната култура на Република Северна Македонија концесионерот е должен веднаш да ги прекине работите и да ја извести Управата за заштита на културното наследство согласно важечките законски прописи.

Концесионерот при изведување на рударските работи и вршењето на експлоатација на минерални сировини е должен на локацијата каде што тие се вршат да има дозвола за експлоатација на минерални сировини и друга документација утврдена со закон.

Концесионерот при изведување на рударските работи и вршењето на експлоатација на минерални сировини е должен да врши класификација и прекатегоризација на рудните резерви.

Член 14

Безбедност и заштита при работа

Заради безбедност на животот и здравјето на работниците, концесионерот или изведувачот на експлоатацијата на минерални сировини е должен навремено да ги спроведува мерките за безбедност при работа односно да ја организира и уреди заштитата при работа со акт согласно со специфичните услови и опасности во објектите на начин и под услови утврдени со овој закон и законот за безбедност и здравје при работа.

Концесионерот или изведувачот при експлоатацијата на минералните сировини при изведувањето на рударските работи и вршење на надзор е должен да обезбеди технички надзор и водење на работите на изведувањето на рударските работи според рударските проекти, техничките прописи, како и според прописите за заштита при работа на начин утврден со закон.

Концесионерот кој управува со инсталација за управување со отпад треба да назначи одговорно лице кое е одговорно за надзор над програмата за спечување на значителни опасности.

При изведување на рударски работи, концесионерот или изведувачот мора да превземе мерки заради заштита на животот и здравјето на граѓаните, недвижните и движните предмети на начин и под услови утврдени со закон.

Концесионерот или изведувачот, кој изведува рударски работи каде што постои опасност од пожар, експлозија, појава на отровни гасови, или пак можности од навлегување на гасови, вода и тиња, мора да организира служба за спасување и служба за против пожарна заштита во согласност со закон.

Член 15

Времено запирање на експлоатацијата и изведување на рударските работи

Концесионерот е должен временото прекинување на изведувањето на рударски работи при експлоатација на минералните сировини поради непредвидени причини (Виша Сила дефинирана согласно закон, појава на гас или дополнителни количини на вода, горски удари, јамски пожари, пореметување на главни патишта за проветрување и одводнување, лизгање на терен и слично) да го пријави до органот на државната управа надлежен за работите од областа на минералните сировини и Државниот инспекторат за техничка инспекција најдоцна 24 часа по запирање на работите, а во случај на сериозни опасности веднаш.

Ако концесионерот планира времено запирање на работите повеќе од шест месеци во тековната година потребно е најмалку 30 дена пред временото запирање да го извести Државниот инспекторат за техничка инспекција, и да изврши рударски мерења на состојбите, како и дополнување на рударските планови, да направи записник за причините за престанување на работите и

за опасностите кои можат да настанат во текот на запирањето и при повторниот почеток на работите. Временото запирање на изведувањето на рударски работи не може да трае подолго од една година.

Доколку концесионерот не продолжи со експлоатација на минералните сировини по рокот определен во став (2) од овој член, истиот е должен да изготви дополнителен проект во согласност со закон.

Концесионерот во периодот на временото прекинување на рударските работи, е должен редовно да ги одржува јамските простории и објекти во стабилна, сигурна и безбедна состојба.

Член 16

Надзор над концесијата

Концедентот врши постојан и редовен надзор на начинот и вршењето на концесиската дејност и почитувањето на обврските од овој договор од страна на концесионерот во согласност со закон.

Концедентот има право да овласти надлежен орган или друга независна институција да врши постојан надзор во извршувањето на обврските на концесионерот во текот на траењето на концесијата.

Член 17

Престанок на концесијата

Концесијата за експлоатација на минерални сировини престанува да важи во случај на:

- истекот на рокот за периодот на кој била доделена концесијата;
- едностран раскин на договорот за концесија од страна на концедентот;
- едностран раскин на договорот за концесија од страна на концесионерот,
- стечај или ликвидација на концесионерот и
- други случаи утврдени со закон.

Во случај на престанок на концесијата за експлоатација, престануват да важат сите дозволи, решенија и одобренија сврзани со овој Договор за концесија за експлоатација на минерални сировини.

Член 18

Еднострано раскинување на концесијата за експлоатација на минерални сировини од страна на концедентот

Концедентот може еднострано да го раскине договорот за концесија во случај кога:

- концесионерот ќе го пренесе предметот на концесија за експлоатација на минерални сировини на друг концесионер без согласност на концедентот;
- кај концесионерот ќе настани состојба на присоединување, спојување и поделба без добиена писмена согласност од концедентот;

- ќе се изврши пренос на акции или удели кај концесионерот на кој му е доделена концесија за експлоатација кои поединечно или во збир би довеле до промена на управувачкиот пакет во друштвото без претходна писмена согласност на концедентот на начин утврден со закон;
- концесионерот ќе го издаде предметот на концесија под закуп;
- концесионерот ќе отпочне со експлоатација на минералните сировини пред да добие дозвола за експлоатација;
- концесионерот не постапил по изречените мерки во постапката на надзор согласно со закон;
- концесионерот не поднесе барање за издавање на дозвола за експлоатација во рокот определен со закон;
- концесионерот не започнал со експлоатација на минералните сировини во рок определен со закон, освен во случај на настанување на виша сила;
- концесионерот не ги платил концесиските надоместоци за доделената концесија на начин и под услови утврдени со закон и прописите донесени врз основа на законот;
- концесионерот не извршил геодетско снимање и не изготвил геодетски елаборат со пресметка на откопаните колични на минерални сировини или пак геодетскиот елаборат не го доставил до органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на минералните сировини во текот на две години последователно;
- концесионерот не доставува вистинити податоци за содржината на минералните сировини во концентратите односно металите кои се добиваат во процесот на нивна преработка;
- концесионерот прекинал со изведување на рударските работи подолго од една година,
- концесионерот не се придржувал кон решенијата и мерките во однос на заштитата на животната средина утврдени со прописите од областа на животната средина и
- во други случаи утврдени со закон.

Член 19

Еднострано раскинување на концесијата за експлоатација на минерални сировини од страна на концесионерот

Концесионерот може еднострано да го раскине договорот за концесија кога:

- концедентот не ги извршува обврските кои произлегуваат од договорот;
- концедентот извршил битна повреда на одредбите од договорот или на законите и прописите што се применуваат на договорот,
- концесионерот нема економски интерес за понатамошно извршување на концесијата за експлоатацијата и
- во други случаи утврдени со закон.

Член 20

Враќање на документација

Во случај на раскинување на овој договор, концесионерот е должен целокупната техничка документација во врска со концесијата и проектот да ги достави до органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на минералните сировини, веднаш по раскинувањето на истиот.

Член 21

Решавање на спорови

Договорните страни се согласни споровите настанати во врска со примената на овој договор да ги разрешат спогодбено.

Во случај спорот да не може да се разреши спогодбено, договорните страни се согласни спорот да го решаваат пред надлежниот суд во Скопје.

Член 22

Измени на Договорот

Овој договор може да биде изменет само со Анекс кон овој договор во писмена форма.

Член 23

Целост на Договорот

Составен дел на овој договор е и Топографската карта дадена во прилог на овој договор.

Член 24

Број на оригинални примероци

Овој договор е склучен во 7 (седум) еднообразни примероци, по четири примероци за Концедентот и по три примероци за Концесионерот.

Член 25

Овој договор влегува во сила со денот на неговото склучување од договорните страни.

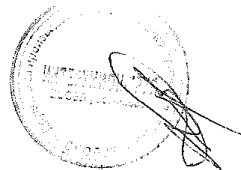
За Концедентот
ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА
СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕР ЗА ЕКОНОМИЈА
Kucshik Kucsheshi

Изработил/Përpiloi: Александра Митреска
Контролирал/Kontrolluan: m-r Jeton Kuci
Одобрил/ Aprovoi: d-r Ejup Latifi

10

За Концесионерот
Друштво за производство,
градежништво, трговија и услуги
ИНТЕРУНИОН-ГРУП ДООЕЛ

Скопје
Неби Исуфи



Топографска карта на концесиски простор

1:25000

Локалитет: Брија - Арачиново

Минерална суровина: Варовник

Површина = 0.819750 км2



T	Y	X
1	7546600	4655200
2	7546900	4655650
3	7547150	4656500
4	7546800	4657100
5	7547550	4656900
6	7547600	4656350
7	7547600	4655800
8	7547250	4655780
9	7547000	4655350

Прилог 3 ЛИСТА НА ПРОВЕРКА ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ПОТРЕБАТА ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ПОТРЕБАТА ОД ОЦЕНА НА ВЛИЈАНИЕТО НА ПРОЕКТОТ површинскиот коп “Брија” Општина Арачиново

Прашања кои треба да се земат во предвид	Да/не (краток опис)	Дали ова ќе има значајно влијание Да/Не зошто
1. Дали изградбата на објектот, ќе предизвика физички промени при локалитетот (топографија, искористување на земјиштето, промена во водните тела итн.)?	Да. При експлоатација на површинскиот коп ќе се појават депресии на теренот	Нема негативно влијание. После затворање на рудникот теренот ќе се рекултивира
2. Дали при изградбата на објектот ќе се користат природни ресурси како почва, вода, материјали или енергија, а особено необновливи и/или ретки ресурси?	Да. Се работи за експлоатација на минерална сировина.	Нема затоа што се задоволува потребата од оваа сировина во металуршките комбинати
3. Дали изградбата и функционирањето на објектот ќе подразбира користење, складирање, транспорт, ракување или производство на материјали кои би можеле да бидат штетни по човековото здравје или животната средина?	Не	Не
4. Дали објектот ќе произведува цврст отпад при изградба, функционирање или стопирање на погонот?	Да. Откривката-јаловината што ќе се појави делумно ќе се употреби како тампонски материјал, а хумусниот дел ќе се употреби за revegetација на копот.	Не
5. Дали објектот ќе испушта токсични и опасни супстанции во воздухот?	Да. Од возилата и механизацијата на дизел гориво ќе се испуштаат токсични гасови	Влијанието ќе биде минимално поради малата фреквенција на возила и малата застапеност на дизел опрема.
6. Дали објектот ќе биде извор на бучава, вибрации, или на светлина, топлинска енергија или електромагнетно зрачење?	Да. Во текот на изградбата и експлоатацијата ќе се јават влијанија предизвикани од примена на минирање и градежна механизација (бучава и вибрации).	Влијанието ќе биде минимално.
7. Дали објектот ќе претставува ризик за загадување на почвата или површинските и подземните води преку испуштање на загадувачки материи?	Не.	Мал е обемот на работа на механизација и камионите.
8. Дали постои ризик од незгоди при изградба и функционирање на објектот кои би го загрозиле човековото здравје или животната средина?	Не. Ризикот од незгоди е сведен на елементарни непогоди.	Не. Ќе се превземат превентивни мерки
9. Дали изградбата на објектот ќе резултира со социјални промени, како на пример - во демографската структура, традиционалниот начин на живот, степенот на вработеност?	Да. Секоја инвестиција резултира со позитивни ефекти во социјалната сфера	Да Позитивните ефекти се карактеризираат со ограничен обем

10. Има ли некои други значајни фактори кои би влијаеле на животната средина или кои би имале потенцијал за кумулативно влијание врз постоечки или планирани активности на локалитетот?	Не.	Нема влијание
11. Има ли области на или околу локацијата кои се заштитени од меѓународна или национална и локална легислатива заради нивната еколошка, пејсажна, културолошка или друга вредност, врз кои постои можност да влијае објектот?	Не.	Нема влијанија. Локацијата нема пејсажна ниту културолошка вредност
12. Постојат ли области на или околу локацијата на изградба кои се важни или чувствителни заради нивната екологија, на пр. мочуришта, водени токови или други водни тела, крајбрежни зони, планини, шуми итн. врз кои би можел да влијае објектот?	Не. Се работи за ридско земјиште без значителна вегетација.	Нема влијание
13. Постојат ли области на или околу локацијата кои се користени од страна на заштитени, важни или чувствителни видови на фауна или флора, на пр. за размножување, гнездење, брстење, одмор, презимување, миграција, врз кои би можел да влијае објектот?	Не. Површинскиот рудник ќе биде од отворен тип со постепено отворање на етажи со што нема да има значајно влијание врз фауната.	Нема влијание
14. Постојат ли карактеристики или области од висока пејсажна вредност врз кои би можел да влијае објектот?	Не	Нема влијание
15. Дали во близината на локацијата постојат рекреативни или други јавни објекти?	Не.	Нема влијание
16. Дали постојат транспортни маршрути на или околу локацијата кои се карактеризираат со висока фреквенција на сообраќајот или би предизвикале други проблеми во животната средина?	Не. Се работи за релативно мала површина од отворен тип кој овозможува непречено движење на фауната	Нема влијание
17. Дали објектот е сместен на локација што лесно се забележува од визурни точки?	Не.	Нема влијание
18. Дали на или околу локацијата постојат области или карактеристики од историска или културна важност врз кои би можел да влијае проектот?	Не.	Нема влијание
19. Дали објектот е лоциран на претходно неизградено подрачје каде ќе има загуба на растителност или друг вид природни вредности?	Не.	Нема влијание

20. Дали веќе се искористува земјиштето на или околу локацијата? На пр. домови, градини, друг приватен имот, индустрија, трговија, рекреација, отворен јавен простор, комунални објекти, земјоделство, шумарство, туризам, рудници или каменоломи кои би можеле да бидат загрозувани од овој објект?	Не.	Нема влијание
21. Постојат ли планови за идно искористување на земјиштето на или околу локацијата кои би можеле да бидат загрозувани од објектот?	Не. Подрачјето е надвор од градежна зона	Нема влијание
22. Дали на или во близината на локацијата постојат густо населени подрачја?	Не. Најблиското село Арачиново се наоѓа на оддалеченост поголема од 500 м а другите на оддалеченост поголема од 700 м воздушно	Нема влијание
23. Дали на или во близината на локацијата се застапени чувствителни објекти (болници, училишта и сл.) што можат да бидат загрозувани од планираниот објект?	Не.	Нема влијание
24. Дали на или во близината на локацијата се застапени подрачја на кои се надминати максимални дозволени концентрации на загадувачки материи што може да предизвика кумулативни ефекти од реализацијата на објектот?	Не.	Нема влијание
25. Дали на или во близината на локацијата постојат клизишта, зони со висока сеизмичка активност, зони со климатски неповолности (температурни инверзии и појава на магли, појава на поплави и сл.)	Не.	Нема влијание

**Прилог 5. ЛИСТА НА ПРОВЕРКА ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ОБЕМОТ НА ОВЖС:
ПРАШАЊА ЗА КАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА ПРОЕКТОТ – површинскиот коп “Брија”
Општина Арачиново**

Кол. 1	Колона 2	Колона 3	Колона 4	Колона 5
Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
1. Дали изградбата, работењето или затворањето на проектот ќе содржи активности кои ќе предизвикаат физички промени на локалитетот (топографија, користење на земјиштето, промени во водните тела итн.)?				
1.1	Трајна или привремена промена на употребата на земјиштето, на земјишната покривка или на топографијата, вклучително и зголемувања во интензитетот на употреба на земјиштето?	Да	Проектот предвидува измена во користење на земјиштето: Трајна измена во текот на оперативниот период (локации на копот, придружни објекти и пристапни патишта).	Да. Измената во оперативниот период е значителна: ќе има значителни промени во топографијата преку создавање на нови релјефни форми, депресија на местото на ископот, депонија за одлагање на јаловинските маси и хидројаловиште. Површинскиот коп ќе предизвика релативно мало пореметување на земјоделските активности во подрачјето со оглед на тоа што во зоната на предвидениот коп постои мала површина на земјоделско обработливо земјиште и земјоделски активности.
1.2	Расчистување на постоечко земјиште, вегетација и градби?	Да	Во фазата на експлоатација, проектот предвидува расчистување на вегетација.	Да. Расчистувањето на вегетацијата ќе биде значителна во фазата на конструкцијата на површинскиот коп како и при подготвителните работи за експлоатација и ќе опфаќаат значителен простор во рамките на експлоатациското поле.
1.3	Создавање на нови употреби на земјиштето?	Не		

Кол. 1	Колона 2	Колона 3	Колона 4	Колона 5
Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
1.4	Предградежни испитувања, на пример ископ на дупки, тестирање на земјиштето?	Не	Завршени се геолошките истражувања	
1.5	Градежни работи?	Да	Само пристапни патишта со помош на сопствена механизација	Кратка делница со посипување на тампон без значително влијание
1.6	Работи на рушење?	Не		
1.7	Привремени локации што се користат за градежни работи или за сместување на градежни работници?	Не	Се предвидува поставување на контејнер за потребите на вработените	
1.8	Надземни градби, објекти или земјени насипи кои вклучуваат линеарни, т.е. должински конструкции (далноводи, телефонски водови, железничка инфраструктура, автопати), ископ на земја и пополнување со земја или ископи за објекти?	Не		
1.9	Подземни работи кои вклучуваат рударски активности или изградба на тунел?	Не		
1.10	Работи на култивирање на неплодно земјиште?	Не		
1.11	Копане со багер?	Да	Ископи од големи размери ќе бидат присутни во текот на експлоатацијата на површинскиот коп.	Не. Со соодветни мерки за намалување на влијанијата, ефектот може да биде незначителен.
1.12	Крајбрежни градби, на пр. сидови крај море, пристаништа?	Не		
1.13	Крајбрежни објекти?	Не		
1.14	Процеси на производство?	Не		
1.15	Објекти за складирање на стоки или материјали?	Да	Магадини за сировини и помошни материјали, магацин и т.н.	Не. Тоа се објекти кои немаат значително влијание врз околината.

Кол. 1	Колона 2	Колона 3	Колона 4	Колона 5
Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
1.16	Постројки за третман или отстранување на цврст отпад или течни ефлуенти?	Да	Постројка за собирање и третирање на отпадните и фекалните води од површинскиот коп.	Да. Ефектот ќе биде значителен и ќе има позитивно влијание со тоа што ќе се спречат штетните емисии во медиумите на животната средина од наведените отпадни материи.
1.17	Објекти за долгорочно сместување на работници?	Не		
1.18	Нов копнен, железнички или поморски сообраќај за време на изградбата или работењето?	Не		
1.19	Нова копнена, железничка, воздухопловна, водна или друга транспортна инфраструктура вклучувајќи и нови или изменети патишта и станици, пристаништа, аеродроми итн.?	Не	Ќе се користат постоечките патишта	
1.20	Затворање или пренасочување на постоечки транспортни патишта или инфраструктура, што доведува до промени на движењата во сообраќајот?	Не		.
1.21	Нови или пренасочени далноводи или цевководи?	Не	.	
1.22	Зафаќање на водите, изградба на брана, подводен канал, прегрупирање или други промени на хидрологијата на водотеците или аквиферите?	Не		
1.23	Премини преку водотеци?	Не		
1.24	Црпење или трансфери на вода од подземни или површински води?	Не		
1.25	Промени во водните тела или на површината на земјата кои влијаат врз одводот или истечните води?	Не		
1.26	Транспорт на персонал или материјали за градба, работење или затворање на објект?	Да	Во фазата на експлоатација, се очекува интензивен транспорт на работна сила и материјали.	Не. Проектот предвидува изработка и спроведување на План за транспорт и сообраќај.
1.27	Долгорочна демонтиража или затворање на инсталација или работи на враќање во задоволителна состојба?	Не		

Кол. 1	Колона 2	Колона 3	Колона 4	Колона 5
Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
1.28	Тековна активност за време на затворањето којашто би можела да има влијание врз животната средина?	Не		
1.29	Прилив на луѓе во одредена област било привремено било трајно?	Да	Во текот на експлоатацијата се очекува прилив на работна сила.	Не. Не се очекува тој прилив да има значаен ефект од причини што главно ќе се користи локална работна сила.
1.30	Внесување на туѓи (надворешни) видови?	Не		
1.31	Губење на автохтони видови или генетска разновидност?	Не	Не се очекува значително влијание врз автохтони видови	Не.
1.32	Некои други активности?	Да		

2. Дали при изградбата или работењето на проектот ќе се користат природни ресурси како што се земјиште, вода, материјали или енергија, а особено ресурси што не се обновливи или се оскудни?

2.1	Земјиште, особено неуредено или земјоделско земјиште?	Да	Подрачјето каде ќе се спроведува проектот вклучува користење на неуредено земјиште и ливади.	Не. Ќе бидат опфатени големи површини од земјиштето, но тоа е неуредено земјиште кое нема употребни вредности. Слојот на земјиштето со употребна вредност ќе биде отстранет пред почетокот на експлоатацијата и ќе биде вратен по завршувањето со работа на површинскиот коп.
2.2	Вода?	Да	Ќе се користи вода за супресија на прашината од производните процеси и за потребите на вработените	Не.
2.3	Минерали?	Не		
2.4	Агрегати (песок, чакал, дробен камен)?	Не		
2.5	Шуми и дрвја?	Не		
2.6	Енергенси, вклучително електрична енергија и горива?	Да	Во фазата на експлоатација.	Не. Потребите на гориво ќе се задоволуваат од бензинска пумпа и од локалните добавувачи на гориво.
2.7	Други ресурси?	Да	Варовник	Ќе се употребуваат во градежната индустрија

Кол. 1	Колона 2	Колона 3	Колона 4	Колона 5
Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
3. Дали проектот ќе опфати употреба, чување, транспорт, постапување со или производство на супстанции или материјали што би можеле да бидат штетни по здравјето на луѓето или по животната средина, или што би предизвикале загриженост во врска со реални или перцепирани ризици по здравјето на луѓето?				
3.1	Дали проектот ќе опфати употреба на супстанции или материјали што се опасни или токсични по човековото здравје или животната средина (флора, фауна, водоснабдување)?	Не		
3.2	Дали проектот ќе резултира со промени во појавата на болести или ќе ги засегне векторите на болеста (на пр. болести што се пренесуваат преку инсекти или вода)?	Не		
3.3	Дали проектот ќе има влијание врз добросостојбата на луѓето, на пример преку промена на животните услови?	Да	Локалното население од најблиските селски населби и градот Скопје, односно општина Арачиново.	Да. Работењето на површинскиот коп што би функционирал на ова подрачје, ќе отвори голем број можности за работно ангажирање на работоспособното население од околните населени места.
3.4	Дали постојат некои особено вулнерабилни групи на луѓе кои би можеле да бидат засегнати од проектот, на пр. болнички пациенти, стари лица?	Не		
3.5	Некои други причини?	Не		
4. Дали проектот ќе произведува цврст отпад за време на изградбата, работењето или затворањето на инсталацијата?				
4.1	Јаловина или рударски отпад?	Да	Рударскиот отпад, отпадни машински делови, отпадни гуми.	Не. Рударскиот отпад нема да има позначителен ефект бидејќи ќе биде соодветно третиран.

Кол. 1	Колона 2	Колона 3	Колона 4	Колона 5
Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
4.2	Комунален отпад (отпад од домаќинства или комерцијален отпад)?	Да	Во фазата на експлоатација, работната сила континуирано ќе создава комунален отпад.	Не. Ќе биде воспоставен систем за управување со отпадот. Потенцијалните рециклабилни фракции ќе бидат сепарирани. Преку правилно постапување со отпадот (складирање, собирање, транспорт и отстранување) ќе се елиминираат потенцијалните ефекти врз животната средина.
4.3	Опасен или токсичен отпад (вклучувајќи и радиоактивен отпад)?	Не		
4.4	Друг отпад од индустриски процеси?	Не		
4.5	Вишок на производи?	Не		
4.6	Мил од отпадни води или други видови мил од третман на ефлуент?	Да	Повремено најмногу еднаш годишно	ЈКП ќе го превзема и носи на пречистување
4.7	Градежен шут или отпад од активности на рушење објекти?	Не		
4.8	Вишок (излишни) машини или опрема?	Не		
4.9	Контаминирано земјиште или друг материјал?	Не		
4.10	Отпад од земјоделски активности?	Не		
4.11	Некој друг цврст отпад?	Да	Јаловина	Ќе се употребува за рекултивирање

5. Дали проектот ќе испушта загадувачки материи или некои опасни, токсични или штетни супстанции во воздухот?

Кол. 1	Колона 2	Колона 3	Колона 4	Колона 5
Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
5.1	Емисии од согорување на фосилни горива од стационарни или мобилни извори?	Да	Во фазата на конструкција и експлоатација на површинскиот коп се очекуваат емисии на издувни гасови од градежната и рударската механизација и од останатите возила.	Да. Ефектот се очекува да биде значителен со оглед на големиот интензитет со кој ќе се одвиваат рударските операции и поради примената на голем број габаритни машини и возила. Сепак, со примена на механизација и возила кои ги задоволуваат стандардите за ниски емисии на штетни гасови може да се придонесе за намалување на овие влијанија.
5.2	Емисии од производни процеси?	Не		
5.3	Емисии од постапки со материјали што вклучуваат чување или транспорт?	Не		
5.4	Емисии од градежни активности вклучувајќи ги погонот и опремата?	Не		
5.5	Прашина или миризби од постапувањето со материјали вклучувајќи градежни материјали, отпадни води и отпад?	Да	Во фазата на експлоатација се очекува емисија на прашина .	Не. Овие негативности ќе бидат ограничени само на зоната на површинскиот коп и не се очекува значаен ефект за пошироката околина.
5.6	Емисии од инцинерација на отпад?	Не		
5.7	Емисии од горење на отпад на отворен простор (на пр. искинати материјали, градежен шут)?	Не		
5.8	Емисии од некои други извори?	Не		
6. Дали проектот ќе предизвика бучава и вибрации или ослободување на светлина, топлинска енергија или електромагнетни зрачења?				

Кол. 1	Колона 2	Колона 3	Колона 4	Колона 5
Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
6.1	Од работењето на опремата, на пример мотори, вентилациска постројка, дробилки?	Да	Во оперативната фаза ќе се создава бучава од работењето на моторите со внатрешно согорување	Не. Нивото на емитирана бучава има интензивна воздушна атенуација. Ефектот од бучавата ќе биде ограничен само на непосредната зона на површинскиот коп, а ефектор врз потенцијалните рецептори (локалното население) ќе биде незначителен.
6.2	Од индустриски или слични процеси?	Не		
6.3	Од градежни работи или работи на рушење?	Не		
6.4	Од експлозии или натрупување?	Не		
6.5	Од градежни активности или сообраќај во функција на работата?	Да	Во фазата на експлоатацијата се очекува зголемен интензитет на сообраќај во подрачјето. Тоа ќе резултира со зголемено ниво на бучава.	Не. Се работи за патеки за движење во самиот рудник, надвор од него се користат постојните сообраќајници.
6.6	Од системи за осветлување или разладување?	Не		
6.7	Од извори на електромагнетно зрачење (да се земат предвид влијанијата врз блиската чувствителна опрема и врз луѓето)?	Не		
6.8	Од некои други извори?	Не		
7. Дали проектот ќе доведе до ризици од контаминација на земјиштето или водата од испуштања на загадувачки материи врз земјиштето или во површинските води, крајбрежните води или морето?				
7.1	Од постапување со, чување, употреба или прелевање на опасни или токсични материјали?	Да	Во случаи на инциденти и истекување на гориво и масло од градежната механизација	Не. Со соодветно одржување на возилата и опремата, постои мала веројатност за појава на овој ефект.
7.2	Од испуштање на отпадни води или други ефлуенти (третиран или нетретиран) во вода или во земја?	Не		

Кол. 1	Колона 2	Колона 3	Колона 4	Колона 5
Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
7.3	Преку таложење на загадувачки материи емитирани во воздухот на земја или во вода?	Да	Во случај на непримена на мерките за контрола на фугитивните емисии на прашина	Не. Со соодветна примена на предвидените мерки не се очекува значајно влијаније на овој ефект или истото би било максимално локализирано.
7.4	Од некои други извори?	Да	Во случаи на инциденти и истекувања.	Не. Со соодветно одржување на возилата и опремата, постои мала веројатност за појава на овој ефект.
7.5	Дали постои ризик од долготрајна акумулација на загадувачки материи во животната средина од овие извори?	Да	Во случај на непримена на мерките за заштита кој се пропишани во сите технички проекти.	Не. Со соодветна примена на предвидените мерки не се очекува значајно влијаније на овој ефект или истото би било максимално локализирано.

8. Дали постои ризик од несреќи за време на изградбата или работењето на проектот кои би можеле да влијаат врз човековото здравје или животната средина?

8.1	Од експлозии, прелевања, пожари итн; од чување, постапување со, употреба или производство на опасни или токсични супстанции?	Да	Во случаи на инциденти од поголеми размери при непочитување на пропишаните мерки.	Не. Со соодветно користење и чување на опасните супстанции согласно техничката документација и упатствата, постои мала веројатност за појава на овој ефект.
8.2	Од настани надвор од границите на вообичаената заштита на животната средина, на пр. откажување на системите за контрола на загадувањето?	Не		
8.3	Од некои други причини?	Не		
8.4	Дали проектот би можел да биде засегнат од природни катастрофи кои предизвикуваат штети врз животната средина (на пр. поплави, земјотреси, лизгање на земјиштето итн.)?	Да	Проектот е во подрачје со средно - висок сеизмички ризик.	Не. Проектирањето на сите објекти и процеси согласно законската регулатива ќе вклучи аспекти на влијание од земјотреси.

9. Дали проектот ќе доведе до социјални промени, како на пример во однос на демографијата, традиционалниот начин на живот, вработеноста?

9.1	Промени во големината, возраста, структурата на населението, социјалните групи итн?	Не		
-----	---	----	--	--

Кол. 1	Колона 2	Колона 3	Колона 4	Колона 5
Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
9.2	Преку преселба на луѓе или рушење на домови или населби или на објекти во населбите, на пример училишта, болници, социјални установи?	Не		
9.3	Преку населување на нови жители или создавање на нови населби?	Не		
9.4	Преку упатување на поголеми барања до локалните установи или служби, на пример во врска со домувањето, образованието, здравството?	Не		
9.5	Преку создавање нови работни места за време на изградбата или работењето или предизвикување појава на губење на работни места со последици по невработеноста и економијата?	Да	Во фазата на експлоатација се очекува зголемена побарувачка на локална работна сила. Тоа ќе придонесе кон создавање на нови работни места. Дополнително, локалната економија ќе има индиректни придобивки поради зголемената потреба од различен вид на услуги (снабдување со гориво, одржување, добавување на материјали, итн.).	Да. Ефектот ќе биде позитивен за локалната економија, за целиот период на функционирање на проектот.
9.6	Некои други причини?	Не		

10. Дали постојат и други фактори што треба да се земат предвид како на пример последователниот развој којшто би можел да доведе до влијанија врз животната средина или до можност за кумулативни влијанија со други постоечки или планирани активности на локалитетот?

10.1	Дали проектот ќе доведе до притисок за последователен развој кој би можел да има значително влијание врз животната средина, како на пример поголем број живеалишта, нови патишта, нови помошни индустрии или установи итн.?	Не		
------	---	----	--	--

Кол. 1	Колона 2	Колона 3	Колона 4	Колона 5
Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
10.2	Дали проектот ќе доведе до создавање на помошни установи или до развој поттикнат од проектот кои би можеле да имаат влијание врз животната средина, како на пример: • помошна инфраструктура (патишта, снабдување со електрична енергија, третман на отпад или отпадни води итн.) • изградба на живеалишта • екстрактивни индустриски дејности • дејности на снабдување • други?	Не		
10.3	Дали проектот ќе доведе до грижа за локацијата по престанокот на работата на инсталацијата којашто би можела да има влијание врз животната средина?	Да	Вообичаено овој вид на активности може да има долготраен ефект на животната средина по престанокот на оперативните активности поради што во фазата на проектирање се земени во предвид обемот и видот на активностите и нивната одржливост на долг рок.	Не. Со соодветно имплементација на проектираните активности може да се обезбеди одржливо управување со сите аспекти на животната средина на долг рок.
10.4	Дали проектот ќе постави преседан за идни случувања?	Не		
10.5	Дали проектот ќе има кумулативни ефекти поради близината до други постоечки или планирани проекти со слични влијанија?	Да	Во зоната нема и не би требало да се очекуваат нови вакви објекти, ниту индустрија која би имала слични влијанија.	Во рамките на ОВЖС ќе биде спроведена анализа на потенцијалот на кумулативните влијанија.